

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.   Telefon št. 2552.   Ljubljana, v torek, 24. marca 1931.   Telefon št. 2552.   Štev. 33.

Dr. Rud. Marn:

Gospodarsko stanje Dravske banovine.

Splošna gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, je prihajala polagoma tudi v Jugoslavijo, ki je to krizo precej kasneje občutila kot druge države. Med zadnjimi banovinami v državi je bila Dravska banovina, ki jo je zadela kriza. Vzrok temu so bile precej urejene kreditne razmere, ne prevelika napekost med aktivno in pasivno obrestno mero in pa majhna skoro nevidna spekulativnost, ki ni mogla povzročati večjih trzavic.

Ko pa se kriza drugod bliža vrhuncu, jo v Dravski banovini danes najbolj občutimo. Za to ugotovitev je najbolj značilna statistika konkurzov in prisilnih poravnjav izven konkurza. V Dravski banovini je bilo v prvih dveh mesecih tekočega leta otvorjenih 18 konkurzov in 20 prisilnih poravnjav, s katerim številom stoji Dravska banovina na prvem mestu v državi.

Današnje gospodarsko stanje v Dravski banovini hočem v kratkih potezah opisati, ozirajoč se na industrijo, trgovino in obrt.

Vse stroke gospodarstva: trgovina, industrija in obrt tožijo, da splošno nazadujejo in da letos ne bodo več zmogli davkov, vsled česar se odjavljajo tako trgovine kakor obrti. Glavni vzrok so nizke cene kmetijskih produktov in živine, ki niso v nikakem razmerju s cenami oblike in obutve ter drugih obrtnih in industrijskih izdelkov, zato se ljak deloma ne more kupovati, deloma se on in delavec do skrajnosti omejeta v potrošnji teh predmetov.

Opazilo se je, da je le v enem srezu gospodarsko stanje zadovoljivo, in da tam uspevata tudi trgovina in obrt. Vzrok je naraven. Edino v dotičnem srezu (Slovenske gorice) so jabolka, ki jih v veliki meri pridelujejo, prav dobro uspela in so se za razmeroma visoko ceno prodala v inozemstvo. Vsled tega je prišlo med seljake obilo denarja, kar je ugodno vplivalo na splošno gospodarsko stanje tega sreza. Pristaviti moram, da les ne igra v tem srezu nobene gospodarske vloge in ga še primanjkuje za normalno porabo.

Industrija je v težkem položaju ne samo radi manjšega odjema izdelkov, ampak v glavnem radi neprestanega znižanja cen surovin in polfabrikatov, vsled česar industrije nikoli ne morejo pravilno kalkulirati in jim konkurenca prevrne vsako kalkulacijo. Tudi če je produkcija večja kot poprej, ko je podjetje še imelo dobiček, mora slediti vsled navedenega dejstva izguba.

Kjer je večja industrija, od katere zavisi tako rekoč celotno gospodarstvo kraja in okolice, je poslovni promet zelo reducirán, n. pr. v Trbovljah ima redukcija premoženika za posledico 30 do 45% zmanjšanje poslovnega prometa.

Naj navedem položaj nekaterih večjih industrij.

Rudarska industrija največ trpi, ker ni odjema premoga, za druge rude so pa cene tako nizke, da se ne izplača obratovati. Tako je položaj za svinec, ki ima svetovno ceno. Mežica komaj živi, svinčeni rudnik Sitarjevec v litjskem srezu je popolnoma prenehal z obratovanjem in odpustil 280 delavcev.

Tekstilna industrija še dobro uspeva, le da ne dela s polno kapaciteto. Podrobno povedano delajo tekstilne industrije v Kranju dobro, dočim je velika tkalnica in predilnica v Trzinu reducirala obrat, istotako predilnica v

Litiji na 5 dni v tednu. Kljub temu sta se ustanovili dve novi tekstilni industriji in sicer v Celju za izdelovanje bombaža in bombaževе tkanine za čiščenje strojev ter v Mariboru nova tkalnica z modernimi stroji. Tekstilna industrijska družba Kočevje je pomnila delavstvo, dočim je Tekstilna istotam skrajšala delovni čas za polovico. Mali pletilski obrti pa zelo nazadujejo.

Lesna industrija kaže ponovno nazadovanje in je zlasti veliko vodnih žag popolnoma opustilo obratovanje. Stavbni les dobi še deloma odjem doma, eksportira se ga pa za 70% manj, ker je konkurenca v inozemstvu (Rusija) prevelika in se tudi ne gradi toliko radi splošne gospodarske krize.

Papirna industrija je tudi nazadovala in reducira obrate. Vevška papirnica n. pr. vzdržuje, ker ima močan rezervni fond.

Cevljarska in usnjarska industrija občutno nazaduje; v Trzinu so vse tri tovarne čevljev reducirale obrate, tovarna Woschnagg v Šoštanjju dela le s 40% kapacitete, tovarna Laurič, Konjice, je reducirala usnjarno za 30 odstotkov.

Kovinska industrija je zelo reducirala obrate, n. pr. Guštanj, dočim je Kranjska industrijska družba uvedla produkcijo novih izdelkov; občutno je trpela tudi mala željarska obrt v Kropi in Kamnigoricah.

Steklarska industrija ima v Hrastniku 300 brezposelnih delavcev, v Trzinu pri Rogaski Slatini je odpovedala vsem delavcem, a ni ostala pri odpovedi.

Trgovina je najbolj občutno prizadeta in se je treba skoro vprašati, kje je ostal konsum tudi najpotrebnejših stvari, n. pr. obleke, obutve itd. Ljudje se na najpotrebnejše omejujejo in kupujejo le v skrajni sili. Zato je v trgovini največ konkurzov in prisilnih poravnjav — majo se celo stare, trdne firme n. pr. v manufakturi. Občuti se zlasti zastoj prodaje kvalitativnega blaga.

Tudi gospodarsko stanje obrta je pri večini strok zelo žalostno, najbolj trpi oblačilna stroka. Cevljarji se morajo boriti z velikansko inozemsko konkurenco (Batal), ki se je v zadnjem času pričela baviti celo s popravili čevljev.

Opaza se, da baš obrtniki oblačilnih strok odjavljajo obrte, da se izognejo visokim davkom in potem skušajo na nelegalen način iskati zaslužek.

Stavbni obrt stoji na zelo slabih nogah, ker je v naši banovini preveč stavbnih obrtov in se prevzemajo včasih dela tudi pod lastno ceno; majo se poprej prav dobre firme.

Za povzdigo obrta in domače industrije se v Dravski banovini veliko stori. Banska uprava je v januarju in februarju priredila 13 strokovnih tečajev za različne obrte. Prav dobro jo v tem podpira Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, ki je tudi priredila več takih tečajev.

V industrijskih krajih se prirejajo tečaji za žensko domačo obrt in sicer za različne tehnike, da se da na ta način ženam in hčeram delavcev možnost za služka.

O tujskem prometu v tekoči zimi moramo govoriti le v Kranjski gori, ki je naravna zimsko-sportna postojanka.

V splošnem je gospodarski položaj Dravske banovine v vseh panogah skrajno slab. Brezposelnost se kljub temu občuti v večji meri le v industrijskih krajih. Statistika zavarovanih delavcev pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev kaže 28. februarja 1931 za 14:47 odstotkov manj zavarovancev kot 31. decembra 1930.

Glede denarnega gospodarstva opazimo, da denarni zavodi na deželi, zlasti hranilnice in posojilnice na zadržni podlagi komaj zadostujejo povpraševanju po posojilih; znak, da se kmetje zadolžujejo, ker jim poljedelski pridelki niso donesli toliko dohodkov, da bi krila kmetijska gospodarstva svoje potrebe. Na drugi strani so pa banke in drugi denarni zavodi polni gotovine in ne vedo, kam bi denar placirali. To je zopet znak mrtvila v gospodarskem življenju, ko se ne pojavlja prav nikaka pojavnost, tem manj spekulativnost.

Mednarodna trgovsko-politična stremjenja in Jugoslavija.

Pod gornjim naslovom piše G. M. Eisen v »N. Fr. Pr.« sledeče:

»Ze od prvih početkov naprej je bila Jugoslavija polno udeležena pri prizadevanju za praktično sodelovanje evropskih agrarnih držav. Prav beograjska konferenca v novembru preteklega leta je prinesla prve praktične sklepe, kojih izvedba je bila določena za leto 1931. in ki naj vrhovi v ustanovitvi in delovnem pričetku prodajne centrale vseh držav z žitnimi eksportnimi prevoški. Na nedavno vstivši se konferenci v Parizu v vprašanju razdelitve žitnih eksportnih prevošk v Evropi so nastopile agrarne države ob živahnem sodelovanju Jugoslavije enotno.

Pri teh stremljenjih in odredbah gre izključno za zaimčenje primerne prodaje žita in pozneje tudi primernih cen; pri tem je pa jugoslovanska vlada obenem tudi zmeraj poudarjala svoje carinsko-politično stališče ter je vztrajala na zahtevi po preferenčnih carinah. Trgovska pogodba s Českoslovaško bo gotovo prinesla tarifne dogovore med obema državama ter bo spremenila stvarni položaj vsekakor nekoliko v prid agrarnim interesom Jugoslavije.

Kar se tiče bližnjih pogajanj Jugo-

slavije z Avstrijo, Jugoslavija ne odklanja znanih avstrijskih misli glede načelnih trgovsko-političnih sprememb. — Posebno zanimiv poskus mednarodnega sodelovanja je bila dunajska konferenca Jugoslavije in Romunije o skupnem postopanju v lesnem eksportu. Čeprav ni nobenih vidnih zaključkov in čeprav tudi dosedanje informacije ne nudijo še enotne slike, ostane misel takšnega sodelovanja vendarle v diskusiji in ni izključeno, da se bo dogovor prej ali slej dosegel. Vsled carinskega zblizanja med Nemčijo in Avstrijo je prišla tudi Jugoslavija deloma v popolnoma nov položaj, ki ga bo treba vsestransko ventilirati.

TRG JAJEC.

Zadruga za eksport jajec v St. Juriju ob južni železnici poroča: Produkcija je vsled poznega letnega časa hitro narasla, ne samo pri nas, temveč tudi v importnih deželah Angliji in Nemčiji. Trg je na vsej črti oslabil. Čeprav je n. pr. cena v Italiji s 30 lirami za zabo padla pod najnižjo lansko ceno, je konsum vseeno rezerviran in krije le najnujnejšo potrebo. Zato je pri nakupovanju potrebna največja previdnost.

Uradno poročilo o dogovoru med Nemčijo in Avstrijo.

Ves svet se bavi te dni s tem nenadno prišlim dogovorom. Uradno berlinsko poročilo se glasi (Wolffbureau) v bistvu tako-le: Med nemško in avstrijsko vlado so se vodili v zadnjem času razgovori o vprašanjih, kako bi mogli Nemčija in Avstrija pripomoči k udeležitvi misli evropskega sodelovanja na gospodarskem polju.

Ti razgovori so pri obisku ministra dr. Curtiusa na Dunaju tako daleč dospeli, da se je moglo v naslednjih posvetovanjih v Berlinu in na Dunaju ugotoviti soglasje o nadaljnjem skupnem postopanju na tem polju. Obe vladi sta postali prepričani, da se z dosedaj običajnimi metodami trgovske politike zaželjeni cilj ne da doseči, temveč da se morajo najti za to druga pota. Že v septembru je v Zenevi izrazil dr. Schöber prepričanje, da se mora boljša organizacija evropskega gospodarstva pričeti z regionalnimi sporazumi. V zasledovanju te misli sta se obe vladi sedaj odločili, da napravita v tej smeri praktičen pričetek ter da vstopita na podlagi določenih dogovorjenih smernic v pogajanja glede pogodbe za prilagoditev carinsko-političnih in trgovsko-političnih razmer svojih dežel. Pri tem sta se obe vladi zedinili o tem, da se hočeta začeti pogajati tudi z vsako drugo evropsko deželo na njeno željo o enaki ureditvi.

Daje: Nemčija in Avstrija se združita za blagovni promet med njima in za njiju blagovni promet z drugimi državami v carinsko zvezo. Ta zveza naj se zgradi po novem sistemu, ki se znatno razlikuje od drugih sicer pri carinskih unijah običajnih oblik. Neodvisnost obeh dežel ostane nedotaknjena. Vpeljali bosta soglašujočo carinsko tarifo in soglašujočo carinski zakon, ki se bosta v bodoče mogla spremeniti le na osnovi dogovora med njima. Carinska uprava obeh dežel ostane samostojna. Carinski dohodki se zaračunijo po razdelitvenem ključu, ki ga bo treba še določiti. Obe državi naj obdržita pravico, da vsaka zase sklepa trgovske pogodbe z drugimi državami, vendar se mora pri tem vpoštevati, da te pogodbe niso v nasprotju z bodočo nemško - avstrijsko pogodbo. Tudi naj se pri takšnih pogajanjih z drugimi državami nastopa po možnosti skupno. V svrhu gladke izvedbe pogodbe naj se osnuje paritetno sestavljen razsodiščni odbor, ki ima nalogo, da odloča v spornih vprašanjih tolmačenja ter da poravnava tudi druge pri izvedbi pogodbe morda nastale razlike v misljenju med obema deloma. Pogodba naj bo v dobi prvih treh let neodpovedljiva, od tedaj dalje jo pa more vsak od obeh kontrahentov odpovedati z enoletnim rokom, s pritrilom zakonodajnih korporacij.

Odjek v inozemstvu.

Po prvem presenečenju, ki ga je izzvala v Parizu vest o sklenitvi carinske unije med Avstrijo in Nemčijo, so začeli sedaj v vseh političnih in diplomatskih krogih presoajati vsó akcijo popolnoma mirno in hladno. Povdarja se, da prav za prav ne gre za carinsko unijo, marveč za pact le contrachendo, s katerim se Nemčija in Avstrija obvezujeta, da bosta v danem trenutku sklenili carinsko unijo. V sedanjih dobi je možnost carinske unije dokaj neverjetna, ker bi po obstoječem sistemu trgovinskih pogodb na osnovi ključule o največjih ugodnostih prišlo do nevzdržnega stanja v Nemčiji in Avstriji, ker

bi bilo n. pr. mogoče uvažati carine prosto tudi žito iz Argentine.

Ves češkoslovaški tisk se še vedno obširno bavi z gospodarskim sporazumom med Avstrijo in Nemčijo in najodločnejše obsoja to akcijo, ki jo smatra za preračunano in odkrito proti Briandovi panevropski akciji.

Vest o sklenitvi carinske unije z Avstrijo in Nemčijo je izzvala v ženevskih krogih izredno presenečenje. Pri generalnem tajništvu Društva narodov in v vrstah stalnih delegatov se vzdržujejo

za enkrat vsakega komentarija in čakajo na rezultat pariških posvetovanj organizacijskega odbora evropske unije, na katerem se bo brez dvoma o tej stvari obširno govorilo. Soglasno pa izražajo v ženevskih krogih mnenje, da bi morale prevzeti inicijativo za eventualno intenzivno Društva narodov one države, ki so podpisale protokol iz leta 1922., s katerim se je Avstrija obvezala, da se bo varovala vsake akcije, ki bi ogrožala njeno gospodarsko in politično samostojnost.

Vprašanja konoplje v Jugoslaviji.

V Beogradu se je 9. in 10. t. m. vršila v finančnem ministertvu konferenca uradnih in strokovnih interesentov za proučevanje novih kontrolnih predpisov za konopljne kvalitete. Predpisi so se označili soglasno kot dobri. Določajo okraje konopljne produkcije, način bere in predelovanja, sortiranje, pakiranje in označanje, kontrolo in prehod k uporabi novih predpisov. V veljavo stopijo predpisi tri mesece po priobčenuju v beogradskem uradnem listu.

Te dni se je zglasilo v trgovskem ministertvu odposlanstvo jugosl. producentov in tovarnarjev konoplje. Zaprošilo je, naj monopolna uprava in posamezna ministertva dajo pri naročilih prednost konoplji pred džuto in lanom, s čimer

bi se na eni strani dosegle boljše cene za konopljo, na drugi strani pa bi se omogočila večja zaposlenost v tej industriji. V ministertvu so obljubili ugodno rešitev tega vprašanja. Dalje so zaprosili zastopniki konopljne industrije vlado, naj določi za izvoz konoplje eksportne premije, a so jim v ministertvu rekli, da se tej želji ne more ugoditi. Slednjič so zaprosili industriji, naj bi dali Privil. Agrarna banka in Narodna banka konopljni industriji enen osem mesečni sezijski kredit, ki bi ga dali industriji producentom konoplje na razpolago. Glede te prošnje je bila industrijem obljubljena pozitivna rešitev.

* * *

Nove smeri v trgovski politiki Srednje Evrope.

Sedanja gospodarska kriza je povzročila, da so začele vse države kar najbolj intenzivno delati na tem, kako bi omilile neljube posledice krize ter kako bi našle ugodne trge za svoje produkte. Naravno je, da je pri tem morala stopiti v ospredje trgovska politika posameznih držav, katero hočejo prilagoditi potrebam časa.

V glavnem lahko opazimo troje tendenc:

Prva je težnja za ustanovitev avstrijsko-nemške carinske zveze. Taka carinska zveza bi imela velik vpliv na trgovske odnose z vsemi sosednjimi državami. Zlasti pa delata obe državi na tem, da se revidirajo trgovske pogodbe z Jugoslavijo in Madžarsko ter Italijo. Nemčija pa želi zlasti ojačiti trgovske zveze z Romunijo.

Druga tendenca se opira pri vseh agrarnih državah, ki stremijo za reorganizacijo trgovskih odnošajev na podlagi preferencialnih carin. Sicer si te agrarne države, med katere spada i Jugoslavija, same niso dovolj na jasnem, ali bi tak sistem res ugodno vplival na gospodarski položaj v državi. Sistema preferencialnih carin ni namreč do sedaj uvedla še nobena država in zato ni mogoče praktično oceniti njegovih posledic. Gotovo je le to, da ga industrijske države ne bodo sprejele, ker je ta sistem na mestu le tam, kjer država izvaža le malo število produktov in le

na gotova tržišča; industrijske države pa stoje v tem pogledu baš na obratnem stališču: izvažajo veliko število različnih produktov in na vsa mogoča tržišča. Zato bi bila za odnose med agrarnimi in industrijskimi državami najboljša srednja pot, t. j. določitev kontingentov na izvoz produktov iz ene države v drugo. Za katero pot se bodo države odločile, je še vprašanje; odgovor pa bomo imeli na vsak način že tedaj, ko bodo enkrat dovršena pogajanja, ki se sedaj vodijo s Češkoslovaško na eni strani ter s skoro vsemi balkanskimi državami ter z Madžarsko, Poljsko in Nemčijo ter Avstrijo na drugi strani.

Na zadnji gospodarski konferenci v Parizu pa se je pojavila še tretja smer, ki stremi za preferencialnim plačevanjem evropskih produktov v Evropi; s tem hočejo doseči, naj bi evropske države kriale svoje potrebe predvsem z evropskimi produkti in šele subsidiarno naj bi prihajali v poštev produkti Amerike. To je torej poizkus koncentracije gospodarskih interesov Evrope proti Ameriki.

V koliko bo seveda prišlo do realizacije vseh teh tendenc, ni danes mogoče še prav nič reči. Skoraj vse države pa so si danes edine v tem, da se ne nahaja samo njih gospodarstvo v krizi, ampak da so prav tako v krizi sistemi in principi, na katerih so zgrajene sedanje trgovske zveze, vsled česar je treba te reorganizirati.

Zadružna gospodarska banka v Ljubljani.

Dne 23. marca se je vršil dobro obiskan občni zbor delničarjev Zadružne gospodarske banke, na katerem so bili odobreni računski zaključki za preteklo leto 1930. in sprejet predlog glede izpremembe ozir. izpopolnitve nekaterih paragrafov družbenih pravil. Pri volitvah v nadzorstveni svet so bili znova izvoljeni vsi dosedanji člani nadzorstva.

Delničarjem je bilo izdano letno poročilo, ki v zgoščenih stvkih našteva mnoge važne momente, ki imajo odločilni vpliv na gospodarstvo in še prav posebno na bančno poslovanje. Iz bilance se vidi, da je Zadružna gospodarska banka navzlic gospodarskemu zastoju tudi v lanskem letu letu dosegla poveljne uspehe ter da vse panoge njegovega poslovanja kažejo lep napredek, vsestranski razvoj in tudi izdatno notranjo okrepitev. Držec se trdno svojega programa je svoje poslovne zveze v tuji inozemstvu v vseh smereh še dalje razširila in učvrstila. Skupna bilančna vsota izkazuje 543.6 milijonov. Tuja sredstva so se zvišala od 467.7 na 522.3 milijone, kar pomeni prirastek ca. 55 milijonov. Temu zavodu poverjena denarna sredstva so presešla višino pol

milijarde s 33.5 milijoni in v tem oziru Zadružna gospodarska banka prednjači na ljubljanskem trgu.

Ne samo centrala, temveč tudi podružnice so dosegle lepe uspehe tako glede izpopolnitve organizacije kakor tudi v povečanju kreditnih poslov. Likvidnost zavoda je tradicionalno ugodna in znaša nekaj več kot 39% vseh njemu poverjenih denarnih sredstev. Celokupni promet poslovanja se je znova povečal v vseh oddelkih in sicer za nekaj več kot 12%.

Izkazani dobiček 1.829.689 Din omogoča 9% dividendo, ki se bo izplačevala izza 1. aprila 1931 z 9 Din za vsako delnico na blagajnah centrale, oziroma podružnic na Bledu, v Celju, Djakovu, Kočevju, Kranju, Mariboru, Novem Sadu, Somboru, Splitu in Sibeniku. Na redni rezervni sklad je prenesen posebni rezervni fond, ki je bil doslej posebej izkazan v znesku 530.000 Din in letos povečan s prispevkom od Din 441.484.45, tako da izkazani rezervni skladi te banke znašajo z novo dotacijo nekaj več kot 38% v razmerju z delniško glavnico, oziroma v skupnem znesku 4.633.506.28 Din.

Ljubljanska kredit. banka v Ljubljani.

V soboto 21. t. m. se je vršil ob številni udeležbi XXXI. redni občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke. Po pozdravnem nagovoru predsednika g. dr. Petra DeFranceschija je poročal o bilanci za leto 1930. ravnatelj centrale gosp. Hanuš Krofta. Delničarjem je bilo razdeljeno letno poročilo, ki po kratkem uvodu o svetovnem gospodarstvu in domačih prilikah poroča o delovanju našega najstarejšega in največjega slovenskega bančnega zavoda v minulem letu.

Iz poročila povzemamo, da je poslovanje banke kakor v predidocih tudi v minulem letu v vseh oddelkih znatno napredovalo. Med aktiv. je narasla lastna zaloga vrednostnih papirjev od 16 na 21 milijonov, in sicer zaradi nakupa domačih državnih vrednostnih papirjev, vsota dolžnikov pa od 374 na 434 milijonov, zaradi prevzema večjega paketa delnic Združenih papirnic d. d. v Ljubljani. Med pasivami so se dvignile vloge na knjižice in vezane vloge v tekočem računu od 287 na 327 milijonov, ostali upniki pa od 153 na 184 milijonov. Bilančna vsota je narasla od 571 na 653 milijonov, celokupni promet pa se je povečal na 45 milijard Din. Banka je imela poleg centrale podružnice v Brežicah, Celju, Črnomlju, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Novem mestu, Ptuj, Rakeku, Sarajevu, Slovenjgradcu, Splitu, Sibeniku in Zagrebu. Slednja je pričela poslovati v minulem letu in se zelo ugodno razvija.

Občni zbor je odobril bilanco ter sprejel predlog upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička v višini 5 milijonov 421.828.85 Din. Porabi se 2 milijona 999.997 Din za izplačilo 6% dividende, odnosno 9 Din na delnico, 1 milijon 267.815 Din za dotacijo rezerv, 500 tisoč za dotacijo pokojninskega sklada uradništva, 258.849.93 Din kot statutarne tantijema upravnemu svetu, 40.000 dinarjev kot nagrada nadzorstvu in in 258.849.93 Din kot pogodbeni nagrada uradništvu. Na občnem zboru so bili ponovno izvoljeni v upravni svet zaradi poteka funkcijske dobe izstopajoči člani, v nadzorstvo pa ponovno dosedanji člani. Na seji upravnega sveta, ki se je vršila po občnem zboru, je bil imenovan podravnatelj g. dr. Vuk Kliment za ravnatelja zavoda.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za TOI v Mariboru se ne vrši v sredo dne 25. marca 1931, temveč v četrtek dne 26. marca 1931 v prostorih Gremija trgovcev v Mariboru, Jurčičeva ulica 8.

Razstave sejmi

PROMETNE OLAJŠAVE ZA XI. LJUBLJANSKI VELESEJEM OD 30. MAJA DO 8. JUNIJA 1931.

Generalna direkcija državnih železnic je dovolila udeležencem XI. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani 50% popust v potniškem prometu za vse vrste in razrede vlakov, izvzemši S. O. E. Olajšava velja za potovanje na velesejem od 26. maja do 8. junija, za povratek pa od 30. maja do 12. junija. Na podlagi sejemске legitimacije kupi potnik pri odhodu celo vozno karto do Ljubljane, ki mu potem velja za brezplačen povratek, ako dokaže, da je velesejem posetil. Za prevoz razstavnega blaga velja olajšava, predvidena v tarifi, II. del, odsek B-XIII.

Opozarjamo cenj. čitatelje na Mednarodni velesejem v Pragi, ki se vrši v času od 22. do 29. marca t. l. Glej današnji oglas.

RUSKI LES ZA JAPONSKO.

Sovjetska vlada je sklenila z japonsko tvrdko Mazuura Tosca dobavno pogodbo za izvoz ruskega lesa na Japonsko. Pogodba velja dve leti.

Po svetu

Občinski zastop mesta Sušak se je izrekel za kolikor mogoče intenzivno pospeševanje industrije, zlasti za ustanovitev novih industrijskih podjetij.

Jugoslavanski krompir sme zopet neovirano v Avstrijo; tako javlja avstrijska vlada našemu poljedelskemu ministertvu. Avstrijska strokovna komisija je preiskala jugoslavanski krompir in ni našla na njem nobene bolezni.

Pri uvozu blaga iz Poljske se smejo sprejeti samo ona spričevala izvora, ki so overovljena od diplomatskih ali konzularnih zastopnikov Jugoslavije v Poljski.

Split si hoče zgraditi plinsko centralo; stroški so proračunjeni na 10 milijonov dinarjev.

Zunanja trgovina Avstrije v februarju izkazuje 180.3 mil. šilingov uvoza in 109.5 mil. šilingov izvoza, torej pasivnost 70.8 mil. šilingov.

Tudi italijanski in francoski industrijci bodo obiskali Moskvo, in bo sredi aprila odpotovalo tja 17 italijanskih trgovcev. Povabil jih je Najvišji sovjetsko-ruski gospodarski svet. Francozi bodo šli v Moskvo poleti.

Zunanja trgovina Nemčije aktivna: izvoz v februarju (brez reparacij) je znašal 733 mil. mark, uvoz 605, aktivnost 128 milijonov mark.

Produkcija bele pločevine v Nemčiji je vsled nazadovanja nemške konservne industrije padla v teku enega leta približno za polovico.

Evropska premogovna industrija se pogaja v zadnjem času s precejšnjimi izgledi na uspeh o kontingentaciji produkcije, prodajnih trgov itd.

Royal Dutch Shell bo razdelila za preteklo leto skupno dividendo 24% (leto prej 20%).

Močnejši izvoz petroleja iz Rusije je na vidiku. Iz Azerbejdžana se poročajo produkcijske številke, ki prekašajo one, ki jih določa pelletni načrt.

Angleško kreditno jamstvo za trgovino z Rusijo hočejo zvišati za 500 odstotkov. Z vprašanjem zvišanja se bo bavil tudi angleški parlament.

General Electric izkazuje v preteklem letu 57 mil. dol. čistega dobička proti 67.2 mil. v letu 1929 (rekord); promet je padel od 415.3 na 337.1 mil. dol.

Belgija je zvišala uvozno carino na oves od 6 frankov pri 100 kg na 21 frankov.

Od 160 plavžev v Nemčiji jih obratuje samo 53, torej niti tretjina. Od leta 1926 dalje, ko je bilo plavžev 206, pada njih število neprestano. Lani jih je bilo še 165.

Izvoz lesa iz Poljske je padel od 211 tisoč ton v lanskem januarju na 142.500 ton v letošnjem, oziroma od 27.9 na 18.3 mil. zlotov.

United States Steel Corp. je bila zaposlena lani samo s 65 odstotki kapacitete; obdržala je pa letos 7-odstotno dividendo iz čistega dobička v znesku 99 milijonov dolarjev.

Letnih dohodkov nad po 1 milijon dolarjev ima v U. S. A. kljub gospodarski krizi še zmeraj nad 500 oseb.

Število brezposelnih v Franciji je v zadnjem izkazu navedeno s 47.720 proti 1639 v istem času preteklega leta.

Kartel tovarn damskih klobučevinastih klobukov so ustanovili v Nemčiji. Sedaj se vršijo pogajanja za ustanovitev enakega kartela moških klobukov.

4685 milijonov dolarjev v zlatu imajo U. S. A. To je največja množina zlata, ki je bila doslej v kakšni deželi koncentrirana.

Nad en milijon mark premoženja ima v Nemčiji 2465 oseb, nad pet milijonov 115, nad deset milijonov 40. Od lani do letos se je število milijonarjev kljub krizi pomnožilo za 130.

Banca Commerciale Italiana izplačuje 12-odstotno dividendo ali 60 lir.

Italijanska električna družba Edison izplačuje iz čistega dobička v znesku 137 milijonov lir dividendo 50 lir.

Rusija hoče zvišati produkcijo sladkorja letos na 2.650.000 ton. Dosedanja njena produkcija se giblje okoli 1 milijona ton.

Novo češkoslovaško investicijsko posojilo se krepko podpisuje in so zadevni krogi prepričani, da bodo podpisi daleko preseglj predvideni znesek.

Občni zbor gremija trgovcev v Krškem.

V nedeljo 22. t. m. popoldne se je vršil v dvorani hotela Gregorič v Krškem redni letni občni zbor gremija trgovcev za srez Krško. Zborovanje je vodil gremijalni podnačelnik gosp. Fran Černe, ki je po kratkem otvoritvenem nagovoru prešel takoj na dnevni red. Gremijalni tajnik g. Renal je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil soglasno odobren. Podal je nato tajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da je štel gremij konec preteklega poslovnega leta 351 članov — 148 pomočnikov in pomočnic ter 36 vjencev in 36 vajenk. Gremij se je v preteklem letu jako živahno udeleževal. Uvedel je vaješke preizkušnje, sodeloval pri urejanju delovnega časa in odpiranja in zapiranja trgovin, interveniral v prometnih zadevah in prodaji blaga nečlanom po konzumih in zadrugah. Gremij je podpiral tri trgovsko nadaljevalne šole in sicer v Krškem, Mokronogu in v Št. Jerneju. Osnoval je na poziv Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani gremijalno sekcijo lesnih trgovcev in aktivno sodeloval pri vseh važnejših akcijah, ki jim je dala iniciativo Zveza.

Sledilo je nato poročilo o premoženjskem stanju gremija. Gremijalna imovina je znašala konec preteklega poslovnega leta 15.550/83 Din.

Proračun za tekoče leto izkazuje 31.245 Din dohodkov in 31.000 Din izdatkov. Razlika med dohodki iz pristojbin in izdatki se bo krila iz gremijalne doklade, ki je porazdeljena v štiri skupine in sicer I. skupino z 240 Din doklade, II. skupino s 120 Din, III. skupino s 50 Din in IV. skupino s 30 Din doklade. Med izdatki predvideva proračun tudi podpore trgovsko nadaljevalnim šolam v gremijalnem območju in sicer za Krško 2500 Din, Mokronog 1500 Din, Št. Jernej 1500 Din in Radeče pri Znanem mostu, kjer se bo osnoval nadaljevalni tečaj za trgovske vajence, 1500 Din. Trgovski nadaljevalni šoli v Št. Jerneju s je dovolila iz gremijalne imetja še izredna podpora 500 Din.

Po daljši debati je bil proračun sprejet, prav tako tudi gremijalna doklada. Sklenilo pa se je, naj se gremijalna do-

klada za prihodnje proračunsko leto porazdeli v osem skupin.

Računska preglednika gg. Tuma in Počivavšek sta predlagala načelstvu ab-solutorij, kateri predlog je bil soglasno sprejet.

Z ozirom na to, da dosedanji načelnik g. Rihard Engelsberger ne vrši več dolžnosti gremijalnega načelnika, se je sklenilo, da vodi do prihodnjega občnega zbora, ko se bodo vršile volitve celokupnega načelstva, gremijalne posie podnačelnik g. Fran Černe.

Soglasno se je odobril nato preizkuševalni red za vaješke preizkušnje in vnesel v gremijalna pravila nov paragraf, ki uvaja obligatornost vajeških preizkušenj za vse vajence in vajenke gremijalnega okoliša.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g. J. Kaiser je obširno poročal o trgovinskem položaju, vzrokih depresivnega stanja in akcijah, ki so se, oziroma ki se nameravajo izvršiti v pogledu davkov in gospodarske zakonodaje. Končal je z apelom, naj trgovstvo stremi za čim smotrenejšo izpopolnitvijo svoje stanovske organizacije.

»Pri »Raznoterosti« se je živahno debatiralo o krošnjarstvu in načinu uspešnega pobijanja tega zla in o lokalnih potrebah in akcijah, ki naj jih podvzame gremij.

Tudi ob tej priliki moramo, žal, zopet ugotoviti, da se trgovstvo vobče mnogo premalo zaveda važnosti stanovske organizacije. Udeležba na občnem zboru je bila namreč v sorazmerju z velikim številom članov jako pičila.

Advokat

dr. Ferdinand O. Majaron

vljudno naznanja, da je otvoril svojo advokatsko pisarno v Ljubljani, Miklošičeva cesta 18.

Telefon št. 20—17.

Gospodarski položaj v U. S. A.

Preteklo leto se je zaključilo v U. S. A. precej nerazveseljeno. Borza je bila skrajno slabo razpoložena; dve newyorški banki, United States Bank in manjša Celsea Bank, sta bili zatvorjeni. V zadnjih desetih letih je bilo suspendiranih v Ameriki okoli 10.000 bank. Na 1857 bank v Zedinjenih državah je prišla v preteklem letu 1 bankrotna banka. Od 24.630 bank, ki so obratovale na koncu leta 1929, je ustavilo do 31. dec. 1930 izplačila 1326 bank, to je 5,3 %. To je najvišja zadevna odstotna mera v finančni zgodovini Amerike. Večina teh bank so manjši zavodi po deželi, ki razpolagajo le z omejenim kapitalom; le 188 od njih so bile članice zveznega rezervnega sistema. Te banke so razpolagale s skupnimi vlogami v znesku 904 milijonov dolarjev; največja med njimi, suspendirana United States Bank, je imela sama 161 milijonov dolarjev vlog. Nenavadno visoko število lanskih bančnih insolventov, več kot dvakratna množina leta 1929, ima svoj vzrok v težjem gospodarskem položaju, ki je sledil zlo-mu špekulacije v oktobru 1929. Dejstvo, da tako visoko število bank ni moglo premagati depresijskih posledic, kaže po mnenju merodajnih finančnikov na neko gotovo slabost v finančnem sistemu U. S. A.

Naravno so se pojavile želje po bančnih reformah in se ameriški parlament temeljito bavi s proučevanjem posameznih faz bankarstva. Owen Young je postal glasnik finančnikov in je zahteval v svojih izjavah drastične reforme in zakon, ki predpisuje popolno kontrolo komercialnih bank od strani vlade, in najsi se to izvrši tudi z delno spremembo ameriške ustave. Young zahteva popolno ločitev vložnih in hranilnih bank. Vse komercialne banke naj se prisilijo, da pristopijo k zveznemu rezervnemu sistemu, ki naj dobi primerno nadzorno-valno pravico nad delovanjem svojih članic.

Delniške družbe so v preteklem letu izkazale močan padec dohodkov napram letu 1929, kar je bilo glede na padec surovinskih cen in na nazadovanje kupčijskega poslovanja pač pričakovati. Zaključki zadnjega lanskega četrtletja so bili slabši kot oni prvih treh četrtletij. Seštetje 375 vodilnih družb na vseh poljih industrije in trgovine kaže v letu 1930 za 34 odstotkov manjši dobiček kot v letu 1929. Zlasti so trpele železnice, ki gospodarski položaj najbolj osvetljujejo.

Ze več mesecev ugodne razmere na denarnem trgu trajajo nespremenjeno dalje; morda so postale celo ugodnejše. Večkrat je težko, kakor bi se denarni previšek placiral. Vsled kopičenja odvisnega denarja je obrestna mera nadalje padla. Denar za 30 do 60 dni se dobi po 1% do 2%, za 90 dni po 1 1/2% do 2%, kar je najnižja obrestna mera že več let sem. Newyorška rezervna banka je znižala 24. dec. 1930 svojo obrestno mero na 2 odstotka in so ji zvezne rezervne banke drugih držav sledile, tako Boston-ska od 3 na 2 1/2%, one v Chicago, Clevelandu, St. Louisu, S. Francisco itd. od 3 1/2 na 3%, dočim so druge rezervne banke ostale pri obrestni meri 3 1/2%.

Mnenje v Ameriki je, da je globinska točka depresije vobče že prekoračena.

Ljubljanska borza

Tečaj 23. marca 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22825
Berlin 1 M	13-55	13-58
Bruselj 1 belga	—	79299
Budimpešta 1 pengö	—	99283
Curij 100 fr.	1094-10	1097-10
Dunaj 1 šiling	7-9938	8-0238
London 1 funt	—	276-63
Newyork 1 dolar	56-715	56-915
Pariz 100 fr	—	922-77
Praga 100 kron	168-38	169-18
Prst 100 lir	298-11	298-28

Poravnave in konkurzi.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 11. do 20. marca 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Dravska banovina: Kraus Franc, Kočevje; Zmitek Alojzij, Stara Fužina.

Savska banovina: Kesler Salamun, Medjuric.

Drinska banovina: Bankarska radnja Vojnovič i Ko., Sarajevo.

Dunavska banovina: Hrušek Jovan i Jelisaveta, roj. Müller, Stari Sivac; Ivković Marija, Bačka Palanka; Vojnovič Dimitrije, Požarevac.

Moravska banovina: Petrović P. Atanasije, Negotin.

Vardarska banovina: Cekić Josif — Lešnjak, Leskovac; Vasiljević Jovan, Skoplje.

Beograd, Zemun, Pančevo: Bano Zigmund i Berta, Beograd, Kralja Milana ul. 37; Mandil Avram, Beograd.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina: Gajšek Ludvik, Spod. Hudinja pri Celju; Hlastan Slavko, Trbovlje; Laure Martin, Konjice; Osredkar Josip, Ljubljana, Linhartova ul. 8; Šmajš Apolonija, Braslovce št. 49.

Savska banovina: Češki magazin, lastnika Robert i Blank Mayer, Zagreb, Vlaška ul. 66; Gudac i Justić, Kraljevica; Hirschl Leo, Bjelovar; Horvat Ivan, Virovitica; Košić Miroslav, Pršaves; Margetić Alojz i Marija, Sirova Katalena; Rabagjija Josip, Semovac; Seljan Dragutin, Zagreb, Masarykova ulica 1; Težak Pavel, Varaždin; Uzelac Rade, Ogušin.

Drinska banovina: Salaj Miša, Vin-kovci; Šjaković Ivan, Sid.

Dunavska banovina: Andrejević Slobodan, Vršac; Lišak Mihajl, Cantavir; Müller Josif, Krnjaja; Ratar Terezija, Nikinac; Tifenbach Petar, B. Palanka; Tkač Jelen, Vršac; Vilsbach Josif i Ana roj Bajer, Bela Crkva.

C. ODPRAVLJENI PREDKONKURZI:

Drinska banovina: Tubić Sava, Sid.

D. ODPRAVLJENI KONKURZI:**

Dravska banovina: Faninger Marija, Maribor; Janc Anton, Male Dule št. 9; Kranjc Adolf, Konjice; Perger Franc, Dobova.

Savska banovina: Kurešević Aleksander, Zagreb; Vukas Dane R., Plaški; Winterhaltern Albina, Jastrebarsko.

Drinska banovina: Dabić i Perić, Valjevo; Jelić Vojislav, Arilj; Knežević i Nenadović, Užice; Veselinović Petar i Milutin, Novak.

Dunavska banovina: Adamović Milić, Gor. Milanovac; Blagojević Milan, Kragujevac.

Moravska banovina: Arsenijević-Stojković Zivota, Prnjavor; Panić Stojan, Pirot, Pejčić Stavre, Niš.

Beograd, Zemun, Pančevo: Jovanović Miloja, Beograd, Kralja Aleksandra 225.

E. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:**

Savska banovina: Bunjevac J. Rade, Plaški; Deutsch Marko, Križevci; Ivančić Tomo, Crikvenica; Milanković Miša, Vukovar.

Dunavska banovina: Leporis Jovan, Vršac; Milutinović I Vajzer, Novi Sad; Naumov i Vrška, Stara Pazova; Sajer Jovan, Novi Vrbas.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljenno, se izve v društvenem tajništvu.

Vsak smotren gospodar čita

»Trgovski list«!

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Zato čitaj list redno in priporočaj ga tudi vsem svojim prijateljem!

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Peter Angelo, družba z o. z. v Ljubljani.

Vsled sklepa izrednega občnega zbora družabnikov z dne 14. februarja 1931 sta se spremenila odstavka 9.) in 10.) družabne pogodbe z dne 20. decembra 1928 tako, da ima družba enega ali več poslovodij, katerih vsak je upravičen tvrdko samostojno zastopati in podpisovati, slednje na način, da pristavi od kogarkoli napisanemu, natisnjenemu ali s pečatom odtisnjenemu besedilu tvrdke svoj podpis.

Izbrise se poslovodja Fanzoj Franc.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 19. februarja 1931. (Firm. 197 — Rg C III. 270/6).

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Ljubljanska gradbena družba z o. z.

Prokura je podeljena ing. Boleslavu Likarju, pooblaščenemu civilnemu inženjerju v Ljubljani, ki bo kolektivno z enim poslovodjem zastopal in podpisoval tvrdko s pristavkom p. p.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. februarja 1931. Firm. 231 — Rg C II 35/18.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Minerva«, Arhar & Kosem. Besedilo firme odslej: »Minerva«, Rojina & Kosem.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. februarja 1931. Firm. 211 — Rg A VII 33/3.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Silicium, družba z o. z. Izbrise se prokurist Henrik Kenda.

Prokura je podeljena Janku Dolarju iz Ljubljane, Gorupova ulica 3/I, ki ima v smislu družbene pogodbe pravico, družbo samostojno zastopati in za njo podpisovati s pristavkom pp.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. februarja 1931. Firm. 226 — Rg C III 148/5.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Jugo-Poehler«, družba z o. z., tovarna sifonov in sodavičarskih strojev.

Po sklepu občnega zbora z dne 22. I. 1931 se je družba razdružila in prešla v likvidacijo.

Podpis firme: Likvidatorja skupno podpisujeta likvidacijsko firmo.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, 161 — Rg C III 189/4.

odd. III., dne 28. februarja 1931. Firm.

*

Sedež: Sv. Lenart.

Besedilo: Lenarska autoprometna družba z o. z.

Družba sloni odslej na družbeni pogodbi z dne 19. januarja 1922, posl. št. 1840, izpremenjeni z notarskimi pismi z dne 23. marca 1928, posl. št. 539, z dne 23. marca 1928, posl. št. 4621 in z dne 7. avgusta 1930, posl. št. 7528.

Okrož. kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 5. marca 1931. — Firm. 89/31 — Rg C I. 47/16.

*

Sedež: Fraheim.

Besedilo: Thomas Krainz. Obratni predmet: Kürbiskernöl - Erzeugung.

Vpis firme v nemškem jeziku se izpremeni v slovenski jezik in se glasi odslej:

Besedilo: Tomaž Krajnc.

Sedež: Fram.

Obratni predmet: Tovarna olja. Imetnik: Tomaž Krajnc, tovarnar v Framu št. 70.

Okrož. kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 5. marca 1931. — Firm. 142/31 — Rg A I. 152/99.

Razno

Mednarodna konferenca dušika se bo vršila v pričetku aprila v Parizu. 21. t. m. so se pričela predpogajanja. Na konferenco bodo prišli tudi Amerikanci.

Inozemske emisije Zedinjenih držav so dosegle v preteklem letu rekordno vsoto 1088 milijonov dolarjev, kar je 50 odstotkov več kot leta 1929. Največ kreditov je dobila Kanada.

Nemčija in Avstrija hočeta pri bodočih pogajanjih z Jugoslavijo nastopiti skupno, prav tako pri pogajanjih z Romunijo in Ogrsko. Beremo, da hočeta sprejeti sistem preferenčnih carin.

Zakonski osnutek o začasnih omejitvi sladkornega izvoza je sprejel javanski ljudski svet. Zakon prepoveduje izvoz sladkorja brez pismenega dovoljenja vlade in pravi, da bo vlada vsako leto določila najvišjo dopustno izmero izvoza.

Hranilne vloge v Avstriji so znašale na koncu februarja 1968 milijonov šilingov.

Zunanja trgovina Francije pada; v januarju in februarju je padel uvoz za 1685 milijonov frankov na 7881 milijonov, izvoz pa za 2408 milijonov na 5331 milijonov; izvojni padec je torej skoraj polovica vsega izvoza.

Češa sladkorja bo morda močno narasla; tako poroča amsterdamski »Handelsblad«, da se je izjavil zastopnik ameriško-kubanske sladkorne produkcije v razgovoru o bližnji sladkorni konferenci v tem smislu.

Banco di Roma izplačuje 6-odstotno dividendo (lani isto), Banca d'America d'Italia pa nič (lani 4%).

Českoslovaška bo zvišala uvožno carino na vžgalice od 170 na 510 Kč, torej za trikratni dosedanji znesek. Zvišanje se motivira z nevarnostjo uvoznega dumpinga.

Novi dogovori o produkciji kavečka se bodo vršili ta teden v Londonu. Poleg Angležev in Holanđev bodo to pot navzoči tudi Francozi in Belgijci.

Columbia Grauoshone in His Master's Voice se fuzionirata. Nova delniška družba bo imela najmanj 30 mil. dolarjev glavnice. Pred fuzijo bosta obe družbi izplačali dividende in sicer prva 15 odstotkov (lani 20), druga 30 (lani 40 odstotkov).

Studebaker je prodal lani za 86.1 mil. dolarjev avtomobilov proti 145.3 milijonom leta 1929.

Produkcija čaja bo ostala letos najbrž nespremenjena, ker so se pogajanja o omejitvi vsled nesporazuma med britanskimi in holandskimi producenti razbila.

Zvišanje carine na sladkor in sladkorno peso v Franciji od 140 na 170 frankov je sedaj parlament odobril. Zvišanje postane veljavno z dnem razglasitve.

National Surety Co. v New Yorku, največja kavejska zavarovalna družba na svetu, razdeljuje za leto 1930 zopet 10-odstotno dividendo.

VELIKA STROJNA NAROCILA RUSIJE V ANGLIJI.

Vlada v Moskvi je naročila pri zvezi britanskih industrijev za 1 milijon funtov strojev. Po pisanju londonskih listov je to največji kontrakt, ki je bil na polju strojne industrije doslej sploh naenkrat sklenjen. Gre v prvi vrsti za tekstilne stroje, med njimi tudi za take, ki bodo predelovali tudi »bombažo« podobno surovino ruske produkcije.

ROMUNSKO POSOJILLO PERFEKTNO.

To posojilo, za katero jamci romunska vlada, se glasi na 1325 milijonov frankov. 575 milijonov bo placiranih v Franciji, drugo se bo porazdelilo med druge države. Emisijski tečaj je 87%, obrestovanje 7 1/2%, doba 40 let. Posojilo je namenjeno produktivnim investicijam.

Dobava prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 2. aprila t. l. ponudbe glede dobave strojnega olja in vazelina, lopat ter jeklene vrvi. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobave. Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 60.000 pol papirja. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 27. marca t. l. ponudbe glede dobave 10 garnitur samotne opeke. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državne železnic Vares sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave 50 m³ hrastovega lesa in 520 komadov varoval; do 8. aprila t. l. pa glede dobave 40.000 kg pšenične moke, raznega železa, 1200 kg rebraste pločevine, 7000 kg črne pločevine, 100 komadov plošč iz jeklene pločevine, 500 kg silicium-žice in glede dobave kabela. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 200 kg rozin; do 31. marca t. l. pa glede dobave 2000 kilogramov riža in 25.000 kg pšenične moke. — Direkcija rudarske šole v Zenici sprejema do 28. marca t. l. ponudbe glede dobave potrebščin za izdelovanje načrtov, 1 pisalnega stroja, pisarniškega materiala in telefonskih aparatov. — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 2. aprila t. l. ponudbe glede dobave

100 kg kolofonije, 100 kg barve in 500 kilogramov sadre; do 9. aprila t. l. glede dobave 250 komadov stekel za okna, raznega gumijevega materiala, vijakov, ključavnice, ventilov, »Presspann«-papirja in 50 kg cinka. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. aprila t. l. ponudbe glede dobave gum za avto. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Mariborsko sejmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 13. marca 1931 je bilo pripeljanih 61 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad 165 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 280 do 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 400 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 600 Din, 1 leto stari 900 do 1100 Din, 1 kg žive teže 8 do 9 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 12 Din. Prodanih je bilo 25 svinj.

Irzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. — Pripeljanih je bilo 15 konj, 16 bikov, 345 volov, 374 krav in 13 telet, skupaj 763 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmju dne 10. marca 1931 so bile sledeče (za 1 kg žive teže): debeli voli 7-50 do 8-50, poldebeli voli 6-50 do 7, plemenski voli 4-50 do 5-50, biki za klanje 6 do 7, klavnne krave debele 5-50 do 6-50, plemenske krave 4 do 5, krave za klobasarje 2 do 2-75, mlada živina 5 do 7, teleta 8 do 9 Din. Prodanih je bilo 280 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 23, v Italijo 14 komadov. — Mesne cene: volovsko meso I. vrste za 1 kg 18 do 20, II. vrste 14 do 16, meso od bikov, krav, telic 10 do 12, telečeje meso I. vrste 22 do 35, II. vrste 12 do 20, svinjsko meso sveže 14 do 25 Din.

Cena srebra je v zadnjem času na londonskem trgu nekoliko narasla, na 14 1/2 funtov.

Ceno železa v U. S. A. so pričeli posamezni koncerni nekoliko zviševati.

VINOCET
Tovarna vinskoga kisa, d. z. o. z. Ljubljana
nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina
Zahtevajte ponudbo!
Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji
Pisarni: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon št. 2597.

Trgovci in industrijci!
Trgovski list
se priporoča za inseriranje!

Veletgovina
A. Saralon
Ljubljana
priporoča
Specerilsko blago
raznoversno tganje, moko in deželne pridelke - Raznoversno rudninsko vodo
Lastna pekarne za kavo in mlin za dlavae z elektr. obratom
Čonki na razpolago!

KUVERTA "D-1" "D-2"
LJUBLJANA
Karlavška, 2. Votarski pot 4
TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Mednarodni velesajem
v Pragi
22. — 29. marca 1931
Svetovni velesajem na katerem so zastopani narodi in države
Znižana voznja za brzovlake in navadne vlake
Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%
Pojasnila in legitimacije daje: **Cehoslovaški konzulat, Ljubljana**
ALOMA COMPANY, Ljubljana
Aleksandrova c. 2
Putnik, Ljubljana, Dunajska c. 1

SPEDICIJSKO PODJETJE
R. RANZINGER
LJUBLJANA
Telefon št. 20-60
prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim troom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Mesina trošarina prsto skladišče. Carinsko posredovanje. Pravozi pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobli

TISKARNA MERKUR
Ljubljana, Gregorčičeva 23
Lastna knjigo-veznica
Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokii s poljubnim številom listov, barvotlake, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah
Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko - industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana. Telefon 25-52